

8° Incun. ff. 9.

156

S.-B.

8° Inc. ff. 9

= S.B. 7

(Früher W: Einband)

1 = Hain + 1274

2 n. b. H -

3 = Hain * 3982

Cannabina regalis

perfumaria regalis

Solenni luna faci' vello an luce
Dum tu in aere exarceris festum
pugn' luna in aemulo rapat
exosa finge casus in granatum festo
fir guta a ruroribus cur in regia

Inven. cat. 79. 8°

Expositio vel meditatio fratris hieronymi saionariole de feraria ordinis sacri predicatorum in psalmis. In te domine speravi: quia in ultimis diebus domini vite sue sine prestatore edidit.

Instituta obsecrit me: magno et forti exercitu vallauit me: occupauit cor meum clamoribus et armis; die noctuque contra me pugnare non cessat. Amici mei sunt in castris eius et facti sunt mihi inimici. Quecunque video: quecunque audio vexilla tristitia deferunt; memoria amicorum me contristat: recordatio filiorum me affligit; consideratio claustrorum et celle me angit. Meditatio studiorum meorum dolore me afficit: cogitatio peccatorum me permit. Sicut enim febre laborantibus omnia dulcia amara videntur: ita mihi oea in merorem et tristiam convertitur. Magnus prefecto onus super cor tristitia hec; Venenum aspidum; pestis pernitiosa murmurat contra deum: blasphemare non cessat; ad desperationem hortatur. Infelix ego homo: quis me de manib[us] eius sacrilegis liberabit; Si oea que video et audio vexilla sequuntur et fortiter contra me pugnant: quis erit protector meus? Quis auxiliabitur mihi? Quo vadam? Quo pacto effugiam? Scio quid faciam. Ad inuisibilia me conuertam et adducam ea contra visibilia. Et quis erit dux tam excelsi, tamque terribilis exercitus? Spes que de inuisibilibus est. Spes in qua contra tristitiam veniet et expugnabit eas. Quis stare poterit contra spem? Audi quid dicit propheta. Tu es dominus spes mea: altissimum posuisti refugium tuum: Quis stabit contra dominum: quis expugnare poterit refugium eius; quod est altissimum? Uocabo itaque eam. venies prefecto: neque me confundet. Ecce iam venit: gaudia attulit: pugnare me docuit: dixitque mihi. Clama ne cesses. et aio.

n. b. H.

Quid clamabo? Dic inquit cōfidenter et ex toto corde.

N te domine speravi nō dūndar in eternū;
in iusticia tua libera me. Q mira potentia
spei cuius faciem nō potuit tolerare tristis-
tia: Jam venit cōsolatio: Clamat et obstre-
pet nūc tristitia euz exercitu suo, p̄met
mundus insurgant hostes: nihil timeo. quoniam in te
domine speravi. quoniam tu es spes mea: quoniam tu ab-
tissimum posuisti refugium tuuiz. Jam ipsum ingressus
sum: spes me introduxit: nō ego spudenter intraui: ipsa
me excusabit eoram te. ecce inquit spes. o homo altissi-
mum refugium dei: aperi oculos tuos et vide: de⁹ solus
est. solus ipse est substantie pelagus infinitum. Letera
ita sunt ac si non essent: omnia enim dependent ab eo: et
nisi sustentaret ea in nihilū repete rediret: qz ex nihilo
facta sunt. Considera potentiam eius qui in principio
creauit celum et terraz. Nunquid non ipse oia in oib⁹
operatur: Quis potest mouere manus sine eo: quis po-
test a se aliquid cogitare: Pensa sapientiam eius: qui in
trāquillitate omnia gubernat: qui omnia videt. et cuius
oculis omnia sunt nuda et aperta. Hic est qui solus te li-
berare scit. et pōt solus d̄solari: solus saluare. Noli d̄fide-
re in fili⁹ hoium in ḡb⁹ no ē saluus. eoz humanū in ma-
nu eius. quocunq; voluerit vertet illud. Hic est qui po-
test et scit te iuuare. An forte tibi est suspecta voluntas?
Pensa bonitatem eius: considera dilectionem. An non
ipse est amator hominum: qui pro hominibus factus
est homo: et pro peccatoribus crucifixus? Hic vere est:
pater tuus. qui te creauit: qui te redemit: qui tibi sēper
bene fecit. Nunquid poterit pater relinquere filiu⁹ su-
um? Proyce te in eum et excipiet: et saluabit te. scrutare
scripturas. et inuenies qz studiose tanta pietas te mo-
net: ut speres i eum: cur hoc? Nempe quia saluare vult
Quid. n. per prophetam dicit: Quoniam in me sperauit

liberabo eu^z. Ecce q^r nulla alia causa eū liberare vult
 nisi quia sperauit in eu^z: et quid prophete: quid apostoli:
 quid deniq^z ipse apostolorum dominus predicauerunt:
 nisi vt homines in domino sperarent: sacrificare itaq^z
 homines sacrificium iustitie et sperate in domino, et ipse
 liberabit vos et eruet de omni tribulatione. O magna
 virtus spei: nimis diffusa est: Diffusa est enim gratia
 in labiis tuis. O vere altissimum refugium tuum domi-
 ne: ad quod malum tristitie accedere non poterit. Nec
 cognoui et intellexi: ideo in te domine sperauit quan-
 tq^z enim peccatorum moles me grauiter premat: tamen
 desperare nescio: quia bonitas tua tam benigne ad spera-
 dum me prouocat: Ideo non confundar in eternū. Po-
 tero quidem in tempore confundi: non tamen in eter-
 num. spes enim que introduxit in altissimum refugium
 tuum: nō me docuit sperare temporalia: sed eterna. Nam
 spes de inuisibilibus est: que autem videntur tempora-
 lia sunt: que vero non videntur: eterna. Audiens itaq^z
 ego verba spei: que me eripere de manibus tristitie ve-
 nit: in te domine sperauit cupiens ante omnia a pecca-
 tis liberari: et per misericordiam et gratiam tuam ad
 eterna que non videntur peruenire. Hoc primum de-
 siderium meum: mea enim peccata sunt maxima tribu-
 latio: ab hac enī omnis alia tribulatio proficisci. Tol-
 le domine peccata mea: et liber sum ab omni tribulatio-
 ne: Nam tribulatio et angustia de fonte cordis procedunt
 omnis enī tristitia ex amore prouenit: si amo filium et
 moritur tribulor: quia perdidī quod amabam. si seruus
 non amo et moritur: nō cōtristor: quia perdidī quod nō
 amabam. Tolle ergo domine peccata mea per gratias
 tuam. Quid restat: nisi vt te ex toto corde diligaz et om-
 nia temporalia vt vana contemnazz: si ergo te habeo et
 fidem a quo etiam id spero quod oculus non vidit nec

anris andinit nec i cor hominis ascendit: quid me poterit conturbare: Quicquid preter deum amisero: perdi di quod non amo. In te itaq; domine speravi quomodo spes mea sperare me docuit: ideo non confundar in eternum: quia mihi dabis eterna. Qui autem non sperat in te: sed in vanitate sua: confundetur in eternum: quia ad eternaz confusionez descendet. Potero quidem confundi temporaliter: et a te et ab hominibus: sed non confundar in eternum. A te quippe dum peto liberari ab angustia temporalis: et fortassis non exaudies me: confundar tunc quidem temporaliter: ut non confundar in eternum Non enim expedit mihi: quia virtus in infirmitate perficitur Ab hominibus vero temporaliter confundor: et preualent aduersus me quando perseguuntur me: Sed hoc etiam permittitur a te: ut in eternum non confundar. Si ergo ante te mille anni sunt tanquaz dies hesterna que preterit: confusiones temporales libenter sustinebo: ut non confundar in eternis: sperabo in domino: quomodo spes mea me sperare docuit: et cito ab oī tribulacione liberabor. Quibus meritis liberabor: Non meis domine: sed in iustitia tua libera me: In iustitia tua dico non mea. Ego enim misericordiam quero: non meam iustitiam offero: Sed si per gratiam tuam me iustum redideris iam habeo iustitiam tuam: Gratia enim tua in nobis est iustitia tua. Pharisei confidebant in operib; iusticie: confidebant quidem in iustitia sua: et ideo iusticie dei non fuerunt subjecti: quia ex operibus legis non iustificabitur omnis caro coraz deo. Iustitia autem dei apparuit per gratiam Jesu christi: etiam sine operibus legis philosophi gloriabantur in iustitia sua: et ideo non inuenierunt iustitiam tuam: quia non intrabant per honestum. fures erant et latrones qui venerant non ad saluum: sed ad perdendum et mactandum oves. Gratia ergo tua: iustitia tua domine: et gratia iaz non esset si ex me

Ritis dare ē: ḡ nō in iustitia mea: sed in iustitia tua libera
 me a peccatis meis: vt certe libera me i iustitia tua. i. i filio
 tuo: qui solus inter homines inuentus est iustus. Quid
 e: go ē filius tu⁹ nisi ipsa iustitia in qua omnes homines
 iustificantur? In tua ergo iustitia iustifica me ⁊ libera
 me a peccatis meis: vt liberer etiam ab alijs tribulati⁹
 onib⁹: quas propter ea patior. vt remota causa remouea
 tur effectus. Ecce te domine rogaui ⁊ consolatus sum⁹
 spes ita me docuit: gauius su⁹: quia i te domine sperau⁹
 ideo nō confundar in eternū. ¶ Tristitia redit: cū ma-
 gno apparatu reuersa est: gladiis ⁊ lanceis vndeq; muni-
 ta est: magno impetu gradit⁹: iam cūnīatem nostram
 circūcinxit. Terruit me clamor equitū eius: foris stans
 silentium indixit ⁊ pecul locuta est. O ingt. Ecce qui spe-
 rauit in dñō: qui dixit. nō cōfundar in eternū: qui spem
 Consolatricez securus est: ⁊ cum me ad hec verba erube-
 scere cōspexit appropiās ait. Ubi tue spei promissa: vbi
 cōsolatio: vbi liberatio: quid tibi profuerunt lachrime:
 quid orationes tue tibi attulerunt de celo ⁊ clamasti et
 nemo respondit tibi: fleuisti ⁊ quis misericordia mot⁹
 est super te: Inuocasti deus tu⁹ ⁊ ipse tacuit: Rogasti
 eum ⁊ obsecrasti: ⁊ non fuit vox neq; sensus. Implozasti
 oēs sanctos: ⁊ nullus eorum respexit te: Ecce quid tibi
 attulerunt verba spei: Laborasti ⁊ nihil in māibus tuis
 intienisti. An putas quia deus hec inferiora respici-
 at: Circa cardines celi perambulat: nec nostra con-
 siderat. Nec illa blasphemans alebat: ⁊ cum ad verba
 eius horrescerem⁹: appropians in aure locuta est dicens.
 Putas vera esse que fides predicat: Uis videre ea ho-
 minum esse cōtentia: vel ex hoc cognosce: quia si deus
 factus esset homo: ⁊ pro hominibus crucifixus: non pos-
 set tanta pieras hominem maximo meroze confectum
 ad se clamitantem ⁊ lacrimantem non consolari. si ve-
 niunt bonitas infinita eum de celo descendere fecit ys

erucem subiret: quomodo nunc ad homines miseris
non descenderet ut eos consolareetur: hoc certe faci-
lius est: et eadem pietate subuenientum. Lur angeli et
beati si tam py sunt no ad te consolandu veniunt: Quot
putas homines si possent ad te venirent: et verbis et ope-
ribus quantu facultas daretur te letificarent: quot eti-
am ab omni angustia liberarent: Lur hoc no faciut bea-
ti: qui longe meliores hominib' ee credunt: mihi crede-
casu omnia reguntur: non sunt nisi ea que videtur: spiri-
tus vester euanscet sicut fumus. quis vnquam reuer-
sus ab iferis nunciauit aliquid de his q dicunt post mor-
tem animabus euenire: fabule sunt he muliercularuz.
surge ergo et ad auxilia hominum confuge. solitus tali-
ter viuas: ut non frustra ab ista tua spe decept' semper
labores. **L**dis dictis tatus clamor audit' e in castris
eius: tantus armoz strepitus. ac tubaz clangor: ut vix
subsistere potuerim: et nisi spes mea dilecta mibi auxili-
um prestitisset vincium catenis me ad suam regionez
tristicia deduxisset. Uenit itaqz spes d uino quodam splen-
dore corrusca et subrides dixit: Eia miles christi. quid
tibi cordis. quid tibi animi est in isto certamine: Quod
audiens: illico erubui. Et illa. noli timere. non capiet te
malum: nequaqz peribis. ecce tecuz sum ut libere te. An
nescis quia scriptuz est: dixit insipiens in corde suo non
est deus: quasi vna de stultis mulieribus locuta est tri-
sticia hec. nūquid tibi persuaderi poterit non esse deuz:
aut deum non habere prouidentia omium: An poteris
d fide dubitare tu: qui tot argumentis et rationibus eas
roborasti: miror te adeo ex eius verbis esse prostratum
Dic obsecro: nuz in corde tuo de fide dubitare cepisti:
Vluit dominus et viuit anima tua: o mater mea dulcissi-
ma: quia nec minimum infidelitatis stimulu sensi. Naz
per christi gratiaz non minus credo vera esse: que fidei
sunt. qz ea que oculis corporeis cerno: Uerum tristicia

ades me premebat. ut poti⁹ traheret ad desperationes:
 q̄ ad infidelitatem. Si scias hoc magnum donum esse
 dei: nam fides donum dei est: non ex operibus: ne quis
 ḡlorietur. exurge ergo: et noli timere: sed potius ex hoc co-
 gnosce: quia non reliquit te dominus: qui nisi non cito
 exaudiebat non est desperandum: si moras fecerit expecta
 eum: quia veniens veniet: et non tardabit. Agricola pa-
 tienter expectat fructum in tempore suo. Natura non
 statim introducit formam: cum aliquid generat: sed pri-
 mum materiam preparat et paulatim disponit donec su-
 sceptio faciat idonea. Scias tamen dominum semper
 pie et humiliter oratorem exaudire. Nunquam enim vacui
 ab eo recedunt. Nec rationibus hoc probare contedaz:
 eo q̄ in re ipso hoc senseris. Dic mibi quis cor tuū ad de-
 um leuauit de terra: quis te ad orandum pduxit: quis do-
 lorē p̄tōꝝ et lachrimas exhibuit: q̄s spē dedit: q̄s te hil-
 larem in oratiōe et post eam reliquit: quis te in sancto
 proposito quotidie confirmauit: nonne dominus: qui
 omnia in omnibus operatur: si igitur bec tibi iugiter do-
 na largitur. cur dicit illa seminarum pessima: vbi sunt
 oratores tue: vbi lachryme: et cetera verba blasphemie:
 An nescis. quia distincta est celestis hierusalem ab ista
 terrestri: An ignoras quia nec conueniens: nec necessa-
 riū: nec item ytile est deuz seu angelos et sanctos eius
 visibiliter ad homines descendere: et eis familiariter lo-
 qui: conuenies quippe nō est propter distantiaz meritoꝝ.
 Que enim cōuentio lucis ad tenebras: non enim bene-
 conueniūt viatores et comprehensores: diuersae ciuitate-
 diuersos habent ciues. verū q̄busdā p̄petr excellenti
 sanctitatis cum sunt iaz patrie vicini: datuz est angelos
 videre. et eos alloqui: sed speciale priuilegiuz nō omnes
 tangit. Necessarium autem non est. quia cum inuisibili
 ter beati nos gubernent et illuminent ac cōsolentur: nō
 est opus yisibiles apparitiones adhibere: q̄q̄ dominus

deo bonus est ut apparitiones et visibiles cum opus
fuerit nunquam pretermittat. quid enim potuit facere p
nostra salute. et non fecit? utilis quoque non est: quia nu
mia familiaritas parit contemptum: nam illeis mira
cula et magna et multa nihil profuerunt: Rara enim pre
ciosa sunt: Sufficiat ergo tibi invisibilis visitatio. scit
enim dominus quid opus sit tibi. An non ipse consolatus
est te: Scio quid in tuo corde sensisti. Surge ergo. et ad
orationes reuertere: Clama: pete: querere: persevera: quia
si non dabit eo qui amicus es tu sis. propter tamen impo
tunitatem dabit omnia que sunt necessaria. ¶ His verbis
consolatus surrexi: et prostratus ante deum prosecutus sus
orationem meam dicens. Inclina ad me aurem tuam ac
celera ut eruas me. Domine deus meus ad te reuerto:
spes me misit: non mea presumptione venio: Bonitas tua
me inuitat. misericordia tua me trahit: o quam dignatio
Haudeo plane. nec mihi alia superest consolatio. felix pfe
cto ista necessitas que me ad deum venire coepit. que
me cogit loqui cum eo: que me vrget orare. Loquar igitur
ad deum meum quanuis sim puluis et cinis. Inclina
ad me autem tuas: Quid ait anima mea: num deus
babet aures: num ipse corpus est? Absit. Cum enim lon
ge melior sit spiritus corpore: quis afferat deum esse cor
pus nisi insanus? Sed balbutiendo ut possimus domi
ne excelsa tua resonamus. Cognoscimus te per creatu
ras. lognur tibi et de te per eorum similitudines: Auris
itaque tua domine quid est: an forte cognitio tua? Nam per
aures intelligimus ea que nobis dicuntur. tu autem om
nia que loquuntur et cogitant homines ab eterno cognos
isti: Num ergo per aures tuam accipere possumus co
gnitionem tuam? Aliquid profecto insinuat mihi auris tua:
quod non capitur in nomine simplicis cognitionis tue.
Nam quibusdam inclinas aures tuas: alijs vero auertis ea
cognitio autem tua sepe eadem permanet. Quid ergo auris tua

nisi approbatōis & reprobatois notitia tua. Inclinat̄ aū
rē tuā & audis v̄ba iustor̄: q̄i tibi placet & approbas ea.
Avertis aurez tuam a verbis impiorum quia ab impie-
tate recedere nolunt: quia tibi nō placent & reprobas ea
Quid est ergo inclinare aurem tuam loquentibus tibi
nisi eorum orationes approbare. & eos vultu pietatis as-
picere: illuminare: & accendere: vt cum fiducia & charita-
tis feruore te orent: tec̄q; deprecentur: Quia eis dare
vis quod humili pietate postulant. Nam si R̄ex paupe-
ri cupienti loqui cum eo vultum hilarez ostendat: ocu-
los ad eum conuertat: & attentum verbis eius se demō-
stret: nōne letabitur pauper nonne facies & attentio re-
gis eloquium ei prestabit: nōne verba & facundiam subi-
ministrabit: Ita domine intelligim⁹ te ad nostras pre-
ces tunc inclinare aurem tuam: quando nos in oratio-
ne spiritu feruere concedis. Rogo ergo te domine incli-
na ad me aurem tuam. approba orationem meam. illu-
mina me: accēde me: doce quod petere debeam. eleua
sursum cor meum vt tandem exaudiās deprecationez
meaz. accelerā vt eruas me. abbrevia dies. festina tem-
pus. Ita inclina ad me aurem tuaz vt cito merear exau-
diri. Libi enim qui habitas eternitatem omne tempus
breue est: eternitas nanc̄ tota simul comprehendit & ī
immensum excedit totum tempus vniuersum: At mihi
quilibet dies longa est. Nam tempus est numerus mo-
tus qui enim motum non sentit. nec quidez tempus sen-
tit. at qui sentir motum: & tempus sentit. Maxime autē
motum sentit. qui numerat partes eius: ego itaq; quia
numero dies & horas: maxime tēpus sentio: & ideo sicut
tibi mille anni tanq; dies hesterna que preteryt: ita mi-
bi vna dies tanq; mille āni qui venturi sunt. accelerā er-
go domine vt eruas me a peccatis & aduersitatibus me-
is. Nam mors properat. & in omni loco me expectat. ac-

celera domine .ne forte preoccupatus ab ea . non habe
am spatum penitentie. Erue me oñe de manu maligni.
libera me de vinculis peccati. eripe me ñ laqueo mortis.
Educ me de profundo inferni. salua me ab oppressione
et dura seruitute tristitie: vt anima mea exurgat et letet
in te. et benedicat tibi omnibus diebus vite sue. gratias
tibi domine per Iesum saluatorem meū: quia secundū
multitudinem dolorū meorū in corde meo consolatiōes
tue letificaerūt animā meā. Ego igitur semp i te spera-
bo: et adyciā super oēm laudem tuam. Tu autem do-
mine inclina ad me aurem tuam accelera vt eruas me.
CDeu me miserū. Ecce itez tristitia terribilibz armis
instructa. Vexillum iustitie precedit eam. Innumerabili-
bilis exercitus sequitur pedes eius. vnuſquicqz lanceam
habet in manu sua vasa mortis circumquacqz conspicio
Ueb mihi qz perqz. voce horribili clamat. O miser. spes
illa tua te decepit. ecce laborasti in vanum. dixisti enim
in lna ad me aurez tuam: accelera vt eruas me. Num
quid inclinauit ad te deus aurez suaz: nūquid exaudita
est oratio tua: ybi liberatio: ybi cōsolatio: num accele-
ravit eruere te: adhucyinctus es. nihil erga te inouatū
est: Si credis fidem esse veram: cur spem solam ample-
cteris: an nescis quia de⁹ iustus est: an ignoras iusticias
eius. angelis suis nō pepercit. non misertus est eis: neqz
miserebitur: propter vnum peccatum tantuz damnati
sunt in perpetuū. Adaz peccauit et iustitia dei totū gen⁹
morte puniuit. An putas deum non ita amare iustitiaz
sicut misericordiā: pueri in originali peccato deceden-
tes nunquam videbunt faciem dei: adeo enim severa ē
iusticia dei. vt propter peccatum quod ipsi nō fecerunt
sed traxerūt eterna pena plectantur: i inferno aut nul-
la est redemptio: nescis quia deus non parcit delinqū-
ti: Nonne tempore noe perdidit fere totū genus huma-
num: Nonne sodomam. et reliquas ciuitates ei adherē-
tes igne p̄sup̄sit: Nec iustitia diuia ifantib⁹ et inocētib⁹

saltē compassa est. Quotiens iudeos peccātes puniuntur?
 Nonne hyerusalē per manum nabuchodonosor funditus evertit? Templo quoq; suo nō pepercit. Quod etiā
 a Tito Romanorū prīncepe factum est. vbi taz crude
 li animauersione grauati sunt iudei; vt nemo; qui audi
 ens nō expauescat. sed vide q; dura sit iusticia diuina. si
 ly p patribus vscq; in hodiernuz diem puniuntur; ecce
 iudei vbiq; terraruz serui sunt. Et i cecitate sua morien
 tes penis cruciātur eternis. An putas quia maior sit mi
 sericordia dei q; ciuis iusticia? Equidez in ipso deo neq;
 maior neq; minor est. Quicquid enim est in deo est sub
 stantia eius. Sed opera iustitie z misericordie zsidere
 mus. Nimirū opera iustitie excedunt opa misericordie
 Deus ipē testis est qui ait: multi sunt vocati pauci vero
 electi. Pēsa obsecro quot ifideles dannant. quot mali
 xpiani. q; pauci bene viuūt; z facile intelliges longe plu
 ra esse vasa iustitie q; misericordie. electi enim dei vasa
 sunt in misericordie: reprobi vero vasa iusticie. Non te
 sperare faciat Maria Magdalena: nō latro: nō Petr
 nō Paulus. Maria. n. vna fuit: latrovñ: Petrus ynuis
 Paulus itēyn: An putas te inter paucos znumerādūz
 qui tot z tā magna peccata zmisisti: qui scādalū i ecclia
 fuisti: q celū z terrā offendisti: ecce fleuit oculus tu^o. coz
 tuum misericordiam implorauit. z adhuc misericordia
 non es cōsecutus. Tot orationes eorū qui diligebant te
 nō fuerunt exaudite. Quare hoc: nimiꝝ quia inter va
 sa iustitie zputaris. Spes illa tua frustra te laborare fe
 cit. Sequere consilium meuū. celum te respuit: terra te
 non recepit: confusionem hanc magnam quis tolerare
 possit: melius est tibi mori q; viuere: elige mortem quā
 si nullus ifert: mitte tu manū i te ipz. Nec illa mira ipoz
 tunitate igerebat totusq; exercitus ei^o magnis vocibus
 cōgeminabat: dicens. Mors sola refugium tuum: mors
 sola refugiuū tuūz. Ego vero hec audiens expaui: z ilico
 in facie cecidi eiulās z dicens. Domine adiuua me. dñe

ne drelinqs me. Spes mea veni: spes mea veni. Ecce
subito spes de celo micas descedit: et tetigit lat' meū et le-
vavit me. statuitq; supra pedes meos: et ait: vsq; q; pui-
lus eris: Quādiu tyrūcul' cē voles: toties in bello fuisti:
et in medio vībre mortis ambulasti: et nōdū certare di-
dicisti: Noli turbari de magna iustitia dei. fortare pū-
fillanimis. Timeāt q; ad dñz nō auertunt. q; ambulat in
vīs suis: q; sequūtur vanitates: q; viam pacis non cogno-
tierunt: paueāt impy. qui peccat et dicūt. Quid feci: Qui
nō conuertunt ad cor: qui vocant: et venire renuūt. igno-
rant deū. et nolūt intelligere: vt bene agant. hi ergo time-
ant: Quid dicit Apostolus: horrendū est incidere in ma-
nus dei viuentis. Tales pfectio iustitia dei punit. huic
scemodi homines ad eam spectant: At peccatores: qui
ad se reuersi surgūt: et ad patrez misericordiaz currunt
dicentes. Pater peccaui in celū et coram te. sed ppitiis
esto mibi peccatori. cōfidant in dño: quia qui eos traxit
proculdubio suscipiet. et iustificabit. proferat in mediū
bec ipa tristitia (si potest) aliquē peccatores quātūlibet
magnū: q; ad dominum conuersus sit: et non fuerit ab eo
susceptus et iustificatus. quanuis. n. de Esau scriptuz sit.
non inuenit penitētie locū. quanq; cuz lachrimis inqui-
sisset eam: hoc non obstat nostre sententie: quia Esau nō
fleuit propter peccata cōmissa: s; propter bona tēpora-
lia amissa: que recuperare nō potuit. Nec putas iusticiā
ita respicere impios. vt a mīa penitus separēt: nec mīaz
ita ad iustos spectare: vt a iustitia seiūgātur: vniuerse. n.
vie dñi mīa et veritas. Nas et peccatorib' mīaz facit: dū
eis pp bona q; tēporaliter agūt tēporalia dōa retribuit:
et post hanc vitam eos non quantū merentur punit: ele-
ctos quoq; sua iustitia psequit. dū p culpis eos tēpora-
liter afflit: ne penis deputēt eternis. Tu git̄ patiēter
interim sustine dñz. peccasti enī. penitentiā age. sufficiat

tibi remissio culpe per grāz eius. Sili mi. noli negligere.
 disciplinaz domini neq; fatigeris dum ab eo argueris
 Quē. n. diligit deus castigat. flagellat autēm filiū quē
 recipit. Perseuera ergo in disciplina. tanq; filio tibi of-
 fert se deus. et quāuis patici sint electi: comparatiōe eoꝝ
 qui reprobi sunt. Innumerabiles tū sunt qui salvantur:
 nec yna tm̄ ē Maria Magdalena: nec tm̄ vn̄ latro: vn̄
 "Petr": vnus Paul: quia innumerabiles secuti sunt eoꝝ
 vestigia penitentiā agentes: et a domino suscepiti: multis
 magnisq; grātiae munētibꝫ decorati. nec minor est miseri-
 cordia i operibus suis: q; iustitia: nam tam magna bo-
 na misericordia iustis prestat: vt opera ei⁹ opa iustitie
 in imēnsū excedat: Alii nescis q; misericordia dñi plena
 est terra: Que nā creatura potest gloriari se aliquid ha-
 bere: et nō accepisse illō a mīa: Si autē gratiiter deū offe-
 disti maior est eius misericordia: q; oia peccata mundi:
 noli turbari propter multitudinem: et grauitateꝝ pecca-
 torū: Nonne misericordia iā occurrat tibi? Nonne oscu-
 lata est te: ecce cecidisti. et n̄ es collisus. Quare: nūquid
 tu nō es yas fragile: quod cuꝝ ceciderit cōterat necesse
 est: nisi quis supponat manū suaz? Quare ergo cadēs
 non es contritus? Quis supposuit manū suam? Quis
 inquaz nisi dominus? Signum hoc magnū electionis
 tue. electus enī cū ceciderit: non collidetur: quia Domi-
 nus supponet manū suam. Nonne scribit Apostolus.
 Diligentibus deū omnia cooperantur in bonū: et adeo
 omnia: vt etiā ipsum peccatū eis cooperetur in bonū:
 Nonne eis ille casus cooperatur in bonū: vnde et humi-
 liores efficiuntur et cautiōres? Nonne dominus cadētē
 illū suscipit: qui ab humilitate suscipit? Dilexisti domi-
 num. pluribus annis pro eius amore laborasti. Eleuasti
 deinde cor tuum et in vanitate sensus cui attribulasti: sub-
 traxit dominus manū et cecidisti et in profundū maris/
 descendisti: Verumtamen dignatio domini statiz supposi-

sunt manum suam et non es collisus. Dic ergo. Impulsus
euersus sum ut caderem: et dominus suscepit me. Non sic impul-
sus: quos Deus reprobauit cadentes aut non adyacente
ut resurgat. Sed aut pudore noxio excusat peccata: aut
fit eis frons meretricis: et iam non deum timet: nec hoie
reuerentur. Surge itaque et forti animo esto: confortare: et esto
robustus: expecta dominum: et viriliter age: confortetur cor tuum
et sustine dominum. Probiasti virtutem tuam quae nulla sit. humiliare
ergo eam sub manu potenti dei: et amodo cautior esto.
Patiencia tibi necessaria est. sine intermissione ora: et dominus
nus exaudiet te in tempore opportuno. Surge itaque et
omnem tristiciam a te repellie. pedes domini amplectere
et ipse saluabit: et liberabit te. His dictis rapta est in celum me
confortatus: et miro modo consolatus relinquens. quam
statim ex toto corde prosecutus ante deum steti: et ad pedes
mei Salvatoris proculius confortenter dixi. ¶ Esto mihi
in deum protectorem: et in dominum refugium: ut saluum me
facias. tu n. deus omnium magnus et fortissimus: tu redes
protector et saluator universorum: tu protector tuorum fidelium
ad te confugio confortenter. Spes me introduxit: spes qua
tua pietate summe diligis: quam nobis semper commendasti:
non timui ante facies tuam cum ea venire. fateor: Indignus
sum: sed ipsa me traxit. Timebam ingredi propter multa
scelera mea: sed ipsa mihi fiduciam prebuit: Ecce stat cor meum
te. ipsa testimonium perhibeat: loquar ad dominum meum
caro et peccator. Spes me docuit. dixitque mihi. ut confide
ter os meus aperiam. Dulcis inquit est dominus: non te
repellet. non irasceret: libenter audiet: quicquid petieris
dabit. Credidi ei propter quod locutus sum. Uerum tuas
maiestates considerans humiliatus sum nimis: et dixi in
excessu meo. omnis homo medax: non confidam in homine
in eternum. Sed in te solo: Quia tu solus fidelis in oibus
verbis tuis: omnis autem homo medax. Quid retribuam
tibi domine. pro omnibus que retribuisti mihi: Lalices

salutaris accipiam. quia amodo non mihi; sed tibi priuaz
 pro tuo amore benefaciens omnia mala tolerabo. non
 me avertire hoc faciat; sed nomine domini invocabo. Vota
 mea reddam coram omni populo tuo. quia preciosa est
 in aspectu dei mors sanctorum ei⁹. Esto ergo mihi in deum
 protectorum. defende me ab inimicis meis. Inimici mei
 sunt peccata mea. que iustitiam tuaz prouocant contra
 me. Non potero stare contra eam. nisi pregas me: misericordia
 tua sit scutum meum domine. ut scuto bone voluntatis
 tue corona me. Non habeo quid offeram ei: quo furorem
 ei temperare possim. omnia que mecum porto me accusant
 offeram ergo te domine: ne indigneris domine deus meus.
 Sed magis esto mihi in deum protectorem. Sub alis tuis
 prege me. Scapulis tuis obumbra me: et sub penitus tuis
 sperabo. Quid faciet mihi iustitia si sub tua protectione
 me custodies: Obmutescet dominus et gladium furoris sui re-
 portabit in locum suum. mitis efficit videns pietatem in car-
 natiis tue: cospicies vulnera passionis tue: cernens san-
 guinem caritatis tue: recedet a me et dicet. letare fili iuueni-
 sti: me. comedere in pace in id ipsum dormi et regesce. esto ita-
 q; mibi domine in deum protectorem et in domum refugii ut pre plu-
 uiarum et procellarum. pre temptationum confugi ad te: ga in te
 solo salutem meam: sis mibi tu domus refugii. Aperi mibi latus
 tuum lancea perforatum: ut ingrediar pectus tate pietatis
 in quo salutem sis a pusillanimitate spissus: et temestate. abscondi
 me in tabernaculo tuo: in die malorum. prege me in ab-
 scido tabernaculi tui: sit dominus refugium mei ineffabilis pie-
 tas tua. ut saluum me facias. Non. non potero non saluus esse
 in domo refugii tui. altissimum. non posuisti refugium tuum.
 Munitus est locus iste. nullus ibi timebit hostis. ut in a
 semper in eo manere licet. Qui habitat in eo vulnerari non
 potest. ad omnem igitur temptationem. ad omnem tribulationem.
 ad omnem denique cuiuscumque necessitatem aperi mibi domi-
 ne domum refugii tui. Expande sinum pietatis tue: pateant

viscera mīe tue vt salnū me facias:nō accedet illuc tēta
tor:nō calūniator ascēdet:nō pessim' frat̄z accusator at
tinget:secur' cro: nā pene mīhi videoz secur'. H̄ras tibi
bone Iesu quia spē tuā ad me misisti:que me de puluere
fuscitauit:z de stercore erexit. Statuitq; me coraz te. vt
sis mīhi in deum protectorē. z in domum refugij. vt sal
vū me facias. ¶ Anima mea turbata ē. En adest tristitia.
cuiz vexillo iustitie venit. ab hesterno conflictu non
recedit:alys tamen armis munita est:nā arma mīhi hac
nocte subriptuit:gladysq; meis milites suos accinxit. In
tritis ergo z infirmus quid faciā? En q; procaciter clav
mat:quanto impetu me aggreditur:quantū confidit de
victoria. ybi inquit est protector tuus: ybi domus refu
gij: ybi sal'. Adhuc p̄manes i fidelitā tua vana: Lōsolau
tiones ille tue de imaginatiōe procedūt:fingis tibi deū
propitiū. z protectorē tuū z domū refugij tui. z putas te
in celum concendisse. Illuderis p̄fecto a fantasia tua.
z vana spe solaris. An putas te vsq; ad tertiu celū fuis
se raptū: Somnia sūt hec. Recordare obsecro q; graue
peccatuū sit ingratitudo. Nōne hec fontē misericordie
exiccat: Memor esto dñm fleuisse sup ciuitatē hyeru
salē. z ei mala vētura p̄nūciasse dicēs. Quia veniet dies
in te. z circumdabūt te inimici tui vallo. z circūdabūt ter
z coāgulabūt te. z ad terrā p̄sternēt te. z filios tuos q; in
te sūt. z nō relinquent i te lapidē sup lapidē. Lāmīq; rātoz
malorum non tacuit. sed eam subiungit dicens. Eo q;
non cognoueris tēpus visitatiōis tue. Ecce quia ingrati
tudo nō modo priuari beneficio: sed etiā grauitate puni
niri meretur:nunquid hoc ad animaz nō spectat? Nōne
anima in scripturis per hierusalem sepius significatur:
que duz non vult cognoscere visitationē domini:circum
datō a demonibus z varijs tentationibus: quibus angu
stiata cadit.ad eterna p̄sternis. nec in ea virt'. aut bonū
opus relinquitur: quod nō destruat. omni. n. gratia p̄m

Natur: nec de cetero restauratur: quia non cognouit tēp⁹
 visitationis sue. Tu profecto, tu inquam es hec ciuitas
 plurib^z & magnis beneficys a deo decorata. & nō cognouisti
 ea: sed ingratus fuisti. Ipse te ad imaginē suaz crea-
 uit. In medio ecclie; nō iter ifideles te gēuit. In florida
 ciuitate te posuit aq^b baptismi te sc̄ificauit; i domo reli-
 giosa te enytriuuit. Tu aut̄ post cogitatōes tuas cu curri-
 sti: i vanitate sensus tui abulasti: i pfūdū p̄tō p̄ deueisti;
 dñs te vocabat. & n̄ respōdebas ei. Sepe te monuit; & os-
 liū eius neglexisti. Quoties te illuminauit: quoties te ad-
 cor dūertit: quoties de somno excitauit. Inuitabat te. &
 tu excusabas. trahebat. & tu resistebas ei. Tādem vici
 pietas ieffabilis & imensa. Tu peccasti & ipse te visitauit
 Tu cecidisti. & ipse te erexit. Tu ignorasti. & ipse te doi-
 cuit. Tu cecus fuisti & ipse te illuminauit. A strepitu mū-
 di: a rēpestate pelagi: te ad getē & portū religiōis pduxit:
 habitū sancte cōversationis dedit. sacerdotē suū te esse
 voluit. ad gymnasia sue sapiētie adduxit. Ingratus tñ
 semp fuisti. & negligēter opus dei fecisti. Lu tamē scires
 scriptū esse. Maledictus q fecerit opus dei negligēter.
 Nec sic pietas diuina te reliquit. Sed semp ad meliora
 benigne pduxit. & quod maximū est: te sciēcia scriptū
 rarū ornauit: sermonē predicationis in ore tuo posuit: &
 quasi vnu de magnis viris in medio populi te cōstituit:
 Tu aut̄ alios docuisti. & te ipsum neglexisti. alios cura-
 sti: & te ipsum nō saluasti. eleuasti cor tuū in decore tuo. &
 ideo perdidisti sapientiā tuā in dedecore tuo. Nihil fa-
 ctus es. & nihil eris in ppetuū. An ignoras qr seruus sci-
 ens voluntatē domini; & nō faciens vapulabit flagellis
 multis: An nescis quia deus supbis resistit: Quomodo
 cecidisti lucifer: q mane oriebaris; qui vulnerabas gen-
 tes: q dicebas in corde tuo in celū cōscendā: Verūtamē
 in ifernū detraheris in pfundū laci. Subter te sternet

tinea. et operimentū tuū erunt vermes: An putas nūc uenire misericordiā. q scandalizasti plurimos: q totiens a deo vocatus et monitus respōdere noluisti: Ubi esse iustitia dei: vbi egras iudicij: Non semp prosequit misericordia peccatorē. terminos sibi statuit. Nonne scriptum est. Uocauī et renuistis. expandi manus meas et nō fuit qui aspiceret: despectistis omne consilium meum: et increpatiōes meas neglexistis. Ego quoq; in interitu vestro ridebo: et subsanabo eum vobis id quod timebatis aduenerit. Ecce qz nō semper mīa p̄tōri dat veniā. An nō p̄sideras gradus mīe in te finē haberet: q tot neficuſ a deo honoratus in profundū pelagi cecidisti: q tot gratijs ornat⁹ ob tuā supbia et inanē gliaz scādalum fuisti orbi terraz: Nō te itaq; decipiāt spes vana: quia sequeris: viue amodo ut libet: noli in hac et in alia vita penis ifernalib⁹ cruciari. Elige habitare cū his q ducūt in bonis dies suos. et in puncto ad iferna descēdunt: nec pudor te detineat. fac frōtē meretricis. comedam⁹. et bibam⁹. cras. n. moriemur. Despata ē plaga tua: et ifsanabil⁹ facta ē. Nec cū dix: sset: tot⁹ exercit⁹ vocib⁹ tremēdis vlti labat. et v̄ba ei⁹ repeatabat dicēs. Desperata ē plaga tua et ifsanabil⁹ fcā ē. **C**Ego vō mēor admonitionū m̄ris mee q̄uis aliquātulū aio deiect⁹ p virib⁹ erexi me. et steti super pedes meos: eleuās oculos ad celū vñ auxiliū expectabā. Et ecce spes hylari vultu splēdorib⁹ diuinis ornata. de alto descēdēs ait. Que ē ista que inoluit sentētias ser monibus iperitis: que posuit termios mīe: que infinitū vult finire: q̄ aq̄s maris in manib⁹ portare se credit: An nō audisti dñz dicētē. In qcūq; die igemuerit p̄tōr: oīuz inigtatū ei⁹ nō recordabor: Quis ē hō qui nō peccat: Quis pōr dicere mūdū ē cor meum: ad oēs. n. ořo dñica spectat. In q̄ oēs hoīes dicere ḡpellunt̄. Dimitte nobis debita nřa. Ap̄los hoc mō dñs orare docuit. nūqd ḡ ad celeros hoīes hec ořo nō p̄tinebit: nōne apli p̄mitias sp̄

sit acceperūt: Cur aut̄ docuit eos Dñs sic orare: si petim
 nō habebāt: et si habebāt q̄a poterit gl̄ari se p̄tōrē nō eē:
 Audi dilectū discipulū dñi. Si dixerimus ingr̄ q̄z petim
 nō habem⁹: nos ipsos seducim⁹: et veritas in nobis nō ē.
 Jacobus Apl̄us in multis ait offendim⁹ oēs. Oēs ḡ pec
 cauerūt: et iugiter egēt mīa dei sancti dei hoies. Scriptū
 est enī. septies in die cadit iustus et resurget. Nō ḡ mīa
 terminos h̄z: s̄z quotiēscūq; peccator igemuerit mīa pre
 sto erit. Nec iterest ytrū de magnis aut de paucis petis lo
 quamur. Lecidisti. surge. et mīa te suscipiet. Corruisti: cla
 ma et mīa ad te veniet. ite p̄ cecidisti: ite p̄ corruisti. Quer
 tere ad dñm r̄viscera ei⁹ pietatis tibi patebūt. Lecidisti
 corruisti tertio et q̄rto: plāge. mīa te nō derelinquet. quo
 tiēs peccas totiēs resurge: et mīa finem non habebit. vt
 quid i properas bñficia accepta o feminaz pessima tri
 stitia: An nō Dauid ppheta maxim⁹ magna et mīta bñ
 ficia accepit: de quo dixit dñs. iueni vix scđz cor meū. et
 tñ peccauit. et qdē grauiter tā i adulterio q̄z i homicidio
 iusti yiri et inoccētis: nec tñ dñs suā mīaz i eo termiauit.
 Quid supbie petim adduci: Nōne ipse Dauid eleuauit
 cor suū et numerare fec̄ ppl̄z isrl̄: gl̄iabaf. n. q̄si Rex ma
 gn⁹ et potēs in v̄tute sua: nec tñ ob B reprobat⁹ ē. Quare:
 Q̄ petim suū nō abscondit: nō illud pdicauit sic sodoma:
 s̄z dixit. Cōfitebor aduersuz me iustitiā meā dño: Misi
 cordia itaq; nō sibi terminos posuit: sed reprobi statuūt
 sibi fines: vt ad eos nō transeat. nam vsc̄z ad terminos
 eorū vadit: sed ipsi repellunt eam: Hinc scriptū est. Per
 ditio tua ex te israel: ex me tātūmodo auxiliū tuū. Ap̄i
 os tuū igr̄ misericordia. et ip̄lebo illō. expāde sinū tuū. et
 dabo tibi mensurā bonam et coagitatam et supereffluen
 tem. Persiste in orationib⁹ et fletu. quia qui cepit te di
 ligere. et bñficijs gratijsq; ad suū amorez prouocare. nō
 deficiet. Sed magis perficiet opus suū: que nam causa
 naturalis icipit opus vt in medio itineris desistat: Vir-

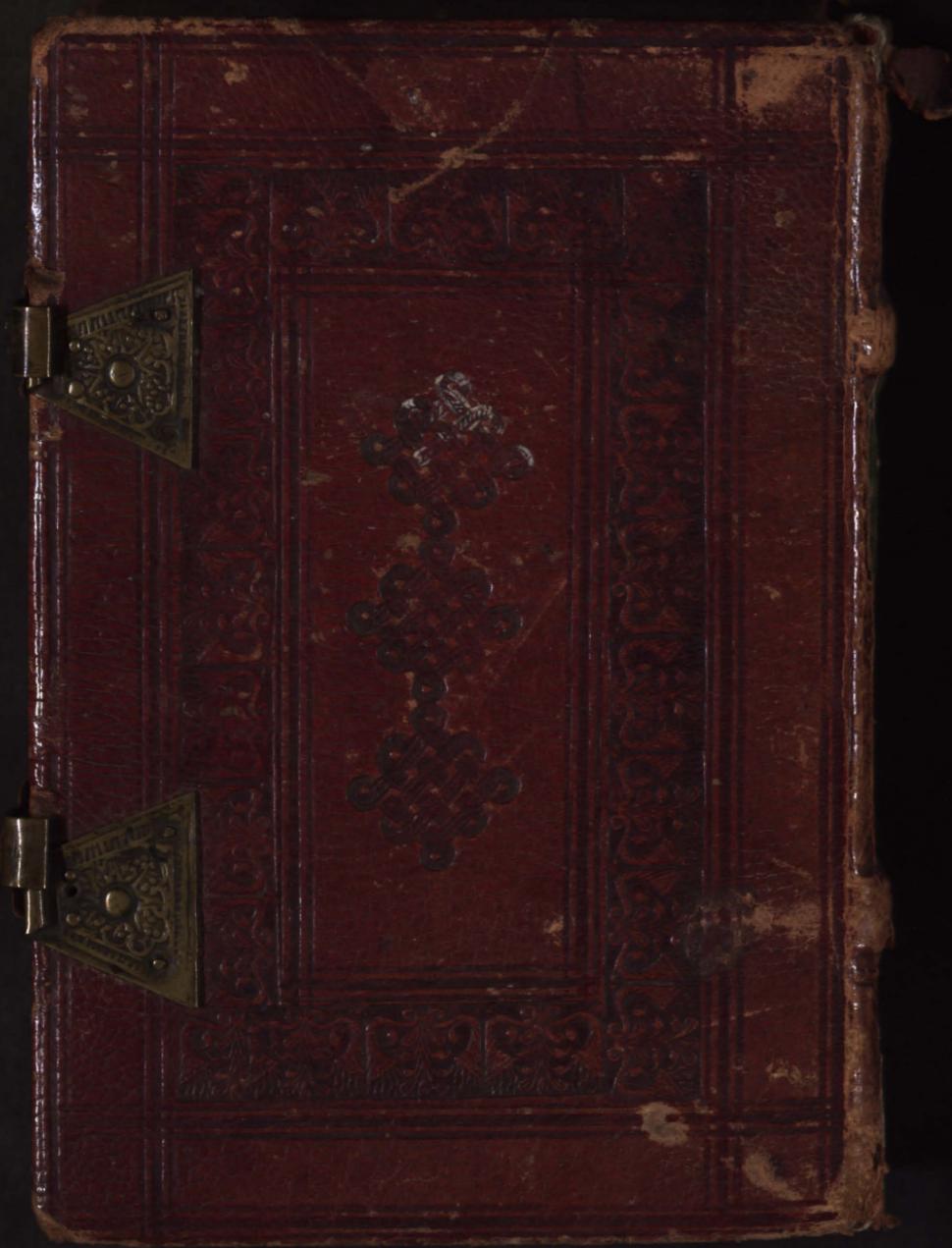
q̄us seminis non cessat donec fructus ad perfectionem
p̄ducat, que auis relinquit pullos suos anteq; seipsoſ
regere valeant; Lur hoc faciunt: que utilitas ex hoc pro-
uenit illis; Nulla profecto . Sed tantum labor; Amor
igitur cogit causas naturales suos effectus ad perfectū
deducere. bonitas compellit eas; quam cupiunt diffun-
dere; bonum est enim suipſius diffusiu;. Si hoc faciūt
creature; Quid faciet creator; Ipſe enim amor est: ipſe
bonitas infinita. An non perficiet opus ſuiz; Audi do-
minū Iesu; Mea iquid volūtas ē. vt faciā volūtātē ei;
qui misit me vt perficiam opus eius; Qui igitur cepit te
amarē; te ſuis beneficuſ; et gratiaſ attrahere. te a peccatiſ
mundare proculdubio perficiet opus ſuiz; hec enī ſunt
preparatiōes eterne vite; Lur igit̄ nūc cadens nō eſt col-
liuſ; Nonne quia dominus ſuppoſuit manū ſua; et qua-
re ſuppoſuit manuſ ſua; quare conuertit ad ſe cor tuu;.
Lur te ad penitentiam prohoçauit; Lur consolatus eſt
te; Nonne vt te munder; et gratia ſua dignuſ faciat et ad
vitā eternā perducat; Non ſunt he illusiones aut ima-
ginatiōes tue; S; diuine iſpiratiōes; S; eſto imagina-
tiōes ſint; Nōne bōe ſunt; Nōne de fidei vtute pueniūt;
Lū itaq; oē bonum a deo ſit; vtiq; ſunt he imaginatiōes
diuine illuminatiōes. Exulta ergo iyb̄is iſtis. C Ad hec
verba adeo fortatuz eſt cor meu; q̄ pre gaudio psal-
lere cepi dicens. Domin⁹ illuminatio mea et ſalus mea
quem timebo; Dominus protector vite mee; a quo trepi-
dabo; et ad pedes domini cu; lachrymis prouolutus di-
xi; Domine ſi cōſtant aduersum me caſtra; non time-
bit cor meum. Quoniam fortitudo mea et refugiu; meu;
et tu et propter nomen tuu deduces me et tenutries me.

C Explicit expositio vel meditatio ſris Hieronymi
Gauangrole Gerariēſis ſacri ordis p̄dicatoꝝ i psalmū;
In te dñe ſpaui tc. quā morte puer? explere nō potuit.

In golißadien: Viccancellarius.
tus, Confiliarius Bauaricus, & Academie
fauienfis & Oetidgenfis Eccleſiarum Prepoſi-
tū, Latinus Apotholicus & Celerius Cathedralis Pa-
ſ. Thelogic Doctor, Protomotatus & Comes Pa-
MARTINVS EISENGREIN,

8 Inc. Lat.
79